

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫ» РҚБ
«ХАЛЫҚ» ЖҚ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

РОО «НАЦИОНАЛЬНОЙ
АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН»
ЧФ «Халық»

THE BULLETIN

OF THE ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN
«Halyk» Private Foundation

PUBLISHED SINCE 1944

5 (405)

SEPTEMBER-OCTOBER 2023

ALMATY, NAS RK

В 2016 году для развития и улучшения качества жизни казахстанцев был создан частный Благотворительный фонд «Халык». За годы своей деятельности на реализацию благотворительных проектов в областях образования и науки, социальной защиты, культуры, здравоохранения и спорта, Фонд выделил более 45 миллиардов тенге.

Особое внимание Благотворительный фонд «Халык» уделяет образовательным программам, считая это направление одним из ключевых в своей деятельности. Оказывая поддержку отечественному образованию, Фонд вносит свой посильный вклад в развитие качественного образования в Казахстане. Тем самым способствуя росту числа людей, способных менять жизнь в стране к лучшему – профессионалов в различных сферах, потенциальных лидеров и «великих умов». Одной из значимых инициатив фонда «Халык» в образовательной сфере стал проект *Ozgeris powered by Halyk Fund* – первый в стране бизнес-инкубатор для учащихся 9-11 классов, который помогает развивать необходимые в современном мире предпринимательские навыки. Так, на содействие малому бизнесу школьников было выделено более 200 грантов. Для поддержки талантливых и мотивированных детей Фонд неоднократно выделял гранты на обучение в Международной школе «Мирас» и в *Astana IT University*, а также помог казахстанским школьникам принять участие в престижном конкурсе «*USTEM Robotics*» в США. Авторские работы в рамках проекта «Тәлімгер», которому Фонд оказал поддержку, легли в основу учебной программы, учебников и учебно-методических книг по предмету «Основы предпринимательства и бизнеса», преподаваемого в 10-11 классах казахстанских школ и колледжей.

Помимо помощи школьникам, учащимся колледжей и студентам Фонд считает важным внести свой вклад в повышение квалификации педагогов, совершенствование их знаний и навыков, поскольку именно они являются проводниками знаний будущих поколений казахстанцев. При поддержке Фонда «Халык» в южной столице был организован ежегодный городской конкурс педагогов «*Almaty Digital Ustaz*».

Важной инициативой стал реализуемый проект по обучению основам финансовой грамотности преподавателей из восьми областей Казахстана, что должно оказать существенное влияние на воспитание финансовой

грамотности и предпринимательского мышления у нового поколения граждан страны.

Необходимую помощь Фонд «Халык» оказывает и тем, кто особенно остро в ней нуждается. В рамках социальной защиты населения активно проводится работа по поддержке детей, оставшихся без родителей, детей и взрослых из социально уязвимых слоев населения, людей с ограниченными возможностями, а также обеспечению нуждающихся социальным жильем, строительству социально важных объектов, таких как детские сады, детские площадки и физкультурно-оздоровительные комплексы.

В копилку добрых дел Фонда «Халык» можно добавить оказание помощи детскому спорту, куда относится поддержка в развитии детского футбола и карате в нашей стране. Жизненно важную помощь Благотворительный фонд «Халык» оказал нашим соотечественникам во время недавней пандемии COVID-19. Тогда, в разгар тяжелой борьбы с коронавирусной инфекцией Фонд выделил свыше 11 миллиардов тенге на приобретение необходимого медицинского оборудования и дорогостоящих медицинских препаратов, автомобилей скорой медицинской помощи и средств защиты, адресную материальную помощь социально уязвимым слоям населения и денежные выплаты медицинским работникам.

В 2023 году наряду с другими проектами, нацеленными на повышение благосостояния казахстанских граждан Фонд решил уделить особое внимание науке, поскольку она является частью общественной культуры, а уровень ее развития определяет уровень развития государства.

Поддержка Фондом выпуска журналов Национальной Академии наук Республики Казахстан, которые входят в международные фонды Scopus и WoS и в которых публикуются статьи отечественных ученых, докторантов и магистрантов, а также научных сотрудников высших учебных заведений и научно-исследовательских институтов нашей страны является не менее значимым вкладом Фонда в развитие казахстанского общества.

С уважением, Благотворительный Фонд «Халык»!

БАС РЕДАКТОР:

ТҮЙМЕБАЕВ Жансейіт Қансейітұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ректоры (Алматы, Қазақстан)

ҒАЛЫМ ХАТШЫ:

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Абай атындағы ҚазҰПУ Педагогикалық білімді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 2**

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

САТЫБАЛДЫ Әзімхан Әбілқайырұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Экономика институтының директоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 5**

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан), **Н = 6**

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, «Киево-Могилян академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина), **Н = 2**

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, К. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және менеджмент университетінің кәсіптік білім берудің педагогикасы және психологиясы кафедрасының меңгерушісі (Мәскеу, Ресей), **Н = 4**

СЕМБИЕВА Ләззат Мыктыбекқызы, экономика ғылымдарының докторы, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің профессоры (Нұр-Сұлтан, Қазақстан), **Н = 3**

АБИЛЬДИНА Салтанат Қуатқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті педагогика кафедрасының меңгерушісі (Қарағанды, Қазақстан), **Н = 3**

БУЛАТБАЕВА Күлжанат Нурымжанқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Б. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының бас ғылыми қызметкері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан), **Н = 2**

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Ресей білім академиясының академигі, «Білім берудегі стандарттар және мониторинг» журналының бас редакторы (Мәскеу, Ресей), **Н = 2**

ЕСІМЖАНОВА Сайра Рафихевна, экономика ғылымдарының докторы, Халықаралық бизнес университетінің профессоры, (Алматы, Қазақстан), **Н = 3**

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы РҚБ-нің Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген

№ 16895-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ, 2023

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТУЙМЕБАЕВ Жансеит Кансеитович, доктор филологических наук, профессор, почетный член НАН РК, ректор Казахского национального университета им. аль-Фараби (Алматы, Казахстан)

УЧЕНЫЙ СЕКРЕТАРЬ:

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, директор Центра развития педагогического образования КазНПУ им. Абая (Алматы, Казахстан), **Н = 2**

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

САТЫБАЛДИН Азимхан Абылкаирович, доктор экономических наук, профессор, академик НАН РК, директор института Экономики (Алматы, Казахстан), **Н = 5**

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан), **Н = 6**

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина), **Н = 2**

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики и психологии профессионального образования Московского государственного университета технологий и управления имени К. Разумовского (Москва, Россия), **Н = 4**

СЕМБИЕВА Лязат Мыктыбековна, доктор экономических наук, профессор Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева (Нур-Султан, Казахстан), **Н = 3**

АБИЛЬДИНА Салтанат Куатовна, доктор педагогических наук, профессор, заведующая кафедрой педагогики Карагандинского университета имени Е.А.Букетова (Караганда, Казахстан), **Н=3**

БУЛАТБАЕВА Кулжанат Нурымжановна, доктор педагогических наук, профессор, главный научный сотрудник Национальной академии образования имени Ы. Алтынсарина (Нур-Султан, Казахстан), **Н = 3**

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, доктор педагогических наук, профессор, академик Российской академии образования, главный редактор журнала «Стандарты и мониторинг в образовании» (Москва, Россия), **Н=2**

ЕСИМЖАНОВА Сайра Рафихевна, доктор экономических наук, профессор Университета международного бизнеса (Алматы, Казахстан), **Н = 3**

«Вестник РОО «Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы).
Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № **16895-Ж**, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан», 2023

EDITOR IN CHIEF:

TUIMEBAYEV Zhansait Kanseitovich, Doctor of Philology, Professor, Honorary Member of NAS RK, Rector of Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan).

SCIENTIFIC SECRETARY:

ABYLKASSYMOVA Alma Esimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Executive Secretary of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology of Abai Kazakh National Pedagogical University (Almaty, Kazakhstan), **H = 2**

EDITORIAL BOARD:

SATYBALDIN Azimkhan Abilkairovich, Doctor of Economics, Professor, Academician of NAS RK, Director of the Institute of Economics (Almaty, Kazakhstan), **H = 5**

SAPARBAYEV Abdizhapar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology (Almaty, Kazakhstan) **H = 4**

LUKYANENKO Irina Grigor'evna, Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of the National University "Kyiv-Mohyla Academy" (Kiev, Ukraine) **H = 2**

SHISHOV Sergey Evgen'evich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy and Psychology of Professional Education of the Moscow State University of Technology and Management named after K. Razumovsky (Moscow, Russia), **H = 6**

SEMBIEVA Lyazzat Maktybekova, Doctor of Economic Science, Professor of the L.N. Gumilyov Eurasian National University (Nur-Sultan, Kazakhstan), **H = 3**

ABILDINA Saltanat Kuatovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy of Buketov Karaganda University (Karaganda, Kazakhstan), **H = 3**

BULATBAYEVA Kulzhanat Nurymzhanova, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Chief Researcher of the National Academy of Education named after Y. Altynsarın (Nur-Sultan, Kazakhstan), **H = 2**

RYZHAKOV Mikhail Viktorovich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, academician of the Russian Academy of Education, Editor-in-chief of the journal «Standards and monitoring in education» (Moscow, Russia), **H = 2**

YESSIMZHANOVA Saira Rafikhevna, Doctor of Economics, Professor at the University of International Business (Almaty, Kazakhstan), **H = 3**.

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications

of the Republic of Kazakhstan **No. 16895-Ж**, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2023

BULLETIN OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
ISSN 1991-3494
Volume 5. Number 405 (2023), 437-452
<https://doi.org/10.32014/2023.2518-1467.601>
UDK 338.23
SCSTI 06.73.15

© **L. Kudabayeva^{1*}, K. Abdykulova¹, D. Junussova¹, E. Balapanova²,
G. Saimagambetova³, 2023**

¹Taraz Regional University named after M.Kh. Dulaty, Taraz, Kazakhstan;

²Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan;

³Caspian university of technologies and engineering named after S. Yessenov,

Aktau, Kazakhstan.

E-mail: lyazzat_32@mail.ru

FEATURES OF THE AUDIT OF THE EFFECTIVENESS OF ASSET MANAGEMENT OF NATIONAL COMPANIES

Kudabayeva Lyazzat — PhD, Associate Professor of the Department of Economics, Faculty of Economics and Law, Taraz Regional University named after M.Kh. Dulaty, Taraz, Kazakhstan
E-mail: lyazzat_32@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-1783-1025>;

Abdykulova Karlygash — Doctor in the profile of the Department of Finance and Accounting, Faculty of Economics and Law, Taraz Regional University named after M.Kh. Dulaty, Taraz, Kazakhstan
E-mail: abdykulova_787@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-6616-8039>;

Junussova Diloram — Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Finance and Accounting, Faculty of Economics and Law, Taraz Regional University named after M.Kh. Dulaty, Taraz, Kazakhstan
E-mail: Dilya877@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-5710-0841>;

Balapanova Elmira — PhD, Economic specialties of the Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan
E-mail: Elya_s@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-7663-5833>;

Saimagambetova Gaukhar — Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Management, Caspian university of technologies and engineering named after S. Yessenov, Aktau, Kazakhstan
E-mail: gauhar1973@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-7634-5166>.

Abstract. The assets of national companies and their state performance audit are relevant from the point of view of studying. Of course, this is JSC "National Welfare Fund "Samruk-Kazyna", which does not want to worry both the government and the scientific environment. It is logical that all the changes taking place both in the global world and at the state level require careful monitoring. As a tool, it is an audit and assessment of the effectiveness of the management of these assets. The point of course is to minimize costs with maximum profit. In addition, in conditions of economic instability, when state budgets are becoming more and more limited,

effective management of state assets becomes even more important. Optimizing the use of assets can help increase government revenues, which in turn can contribute to economic growth and improve the quality of life of the population. ISSAI standards establish generally accepted principles and procedures for conducting state audit, which makes this topic even more relevant, while the issues of state audit of asset management efficiency are insufficiently studied in the modern world (INTOSAI). At the same time, today the assets of JSC «National Welfare Fund «Samruk-Kazyna» are becoming more and more valuable and are a key resource for its successful operation, and conducting a state audit of the effectiveness of asset management can lead to improved management of state assets and increased economic efficiency in Kazakhstan, which determines the relevance of this research. The purpose of this article is to provide comprehensive coverage of the theoretical and practical aspects of the effectiveness of asset management of the quasi-public sector and to develop measures to improve the asset management of JSC «National Welfare Fund «Samruk-Kazyna».

Keywords: performance audit, public assets, asset management, valuation, quasi-public sector

© Л.А. Кудабаяева^{1*}, К.А. Абдыкулова¹, Д.А. Джунусова¹,
Э.С. Балапанова², Г.А. Саймагамбетова³, 2023

¹М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, Тараз, Қазақстан;

²Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті,
Алматы, Қазақстан;

³Ш. Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті,
Ақтау, Қазақстан.

E-mail: lyazzat_32@mail.ru

ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯЛАРДЫҢ АКТИВТЕРІН БАСҚАРУ ТИІМДІЛІГІ АУДИТІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Кудабаяева Ляззат Асанбайқызы — PhD, «Экономика» кафедрасының қауымдастырылған профессоры, «Экономика және құқық» факультеті, М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, Тараз, Қазақстан

E-mail: lyazzat_32@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-1783-1025>;

Абдыкулова Карлыгаш Асылхановна — «Қаржы және есеп» кафедрасының бейіні бойынша доктор, «Экономика және құқық» факультеті, М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, Тараз, Қазақстан

E-mail: abdykulova_787@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-6616-8039>;

Джунусова Дилорам Алиевна — э.ғ.д., «Қаржы және есеп» кафедрасының доценті, «Экономика және құқық» факультеті, М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, Тараз, Қазақстан

E-mail: Dilya877@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-5710-0841>;

Балапанова Эльмира Салимовна — PhD, Экономикалық мамандықтар кафедрасы, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан

E-mail: Elya_s@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-7663-5833>;

Саймагамбетова Гаухар Амангельдиевна — э.ғ.д., «Менеджмент» кафедрасының доценті, Ш. Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті, Ақтау, Қазақстан

E-mail: gauhar1973@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-7634-5166>.

Аннотация. Ұлттық компаниялардың активтерін басқару тиімділігінің мемлекеттік аудиті саласындағы зерттеулер, атап айтқанда, «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Қазақстанның қазіргі экономикалық ортасында өзекті болып табылады, бұл әлемдік экономикадағы және Қазақстандағы ішкі экономикалық жағдайдағы өзгерістерге байланысты, бұл оларды пайдалануды оңтайландыру үшін активтерді басқару тиімділігіне аудит жүргізуді және бағалауды талап етеді. пайданы ұлғайту. Сонымен қатар, экономикалық тұрақсыздық жағдайында, мемлекеттік бюджеттер барған сайын шектеулі болған кезде, мемлекеттік активтерді тиімді басқару одан да маңызды болады. Активтерді пайдалануды оңтайландыру мемлекеттің кірісін арттыруға көмектеседі, бұл өз кезегінде экономиканың өсуіне және халықтың өмір сүру сапасын жақсартуға ықпал етуі мүмкін. ISSAI стандарттары мемлекеттік аудитті жүргізудің жалпы қабылданған қағидаттары мен рәсімдерін белгілейді, бұл тақырыпты одан да өзекті етеді, ал активтерді басқару тиімділігіне мемлекеттік аудит мәселелері қазіргі әлемде (INTOSAI) жеткілікті зерттелмеген болып табылады. Бұл ретте, бүгінгі күні «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ активтері барған сайын құнды бола түсуде және оның табысты қызметі үшін негізгі ресурс болып табылады, ал активтерді басқару тиімділігіне мемлекеттік аудит жүргізу мемлекеттік активтерді басқаруды жақсартуға және Қазақстанда экономикалық тиімділікті арттыруға әкелуі мүмкін, бұл осы зерттеудің өзектілігін айқындайды. Осы баптың мақсаты квазимемлекеттік сектор активтерін басқару тиімділігінің теориялық және практикалық аспектілерін кешенді жариялау және «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ активтерін басқаруды арттыруды жетілдіру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу болып табылады.

Түйін сөздер: тиімділік аудиті, мемлекеттік активтер, активтерді басқару, бағалау, квазимемлекеттік сектор

© Л.А. Кудабасева^{1*}, К.А. Абдыкулова¹, Д.А. Джунусова¹,
Э.С. Балапанова², Г.А. Саймагамбетова³, 2023

¹Таразский региональный университет им. М.Х. Дулати, Тараз, Казахстан;

²Казахский национальный педагогический университет
им. Абая, Алматы, Казахстан;

³Каспийский университет технологий и инжиниринга имени Ш. Есенова,
Ақтау, Казахстан.

E-mail: lyazzat_32@mail.ru

ОСОБЕННОСТИ АУДИТА ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ АКТИВАМИ НАЦИОНАЛЬНЫХ КОМПАНИЙ

Кудабасева Ляззат Асанбайқызы — PhD, ассоциированный профессор кафедры «Экономика», факультет «Экономика и право», Таразский региональный университет им. М.Х. Дулати, Тараз, Казахстан

E-mail: lyazzat_32@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-1783-1025>;

Абдыкулова Карлыгаш Асылхановна — доктор по профилю, кафедры «Финансы и учет», факультет «Экономика и право», Таразский региональный университет им. М.Х. Дулати, Тараз, Казахстан

E-mail: abdykulova_787@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-6616-8039>;

Джунусова Дилорам Алиевна — к.э.н., доцент кафедры «Финансы и учет», факультет «Экономика и право», Таразский региональный университет им. М.Х. Дулати, Тараз, Казахстан

E-mail: Dilya877@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-5710-0841>;

Балапанова Эльмира Салимовна — PhD, кафедра «Экономические специальности», Казахский национальный педагогический университет им. Абая, Алматы, Казахстан

E-mail: Elya_s@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-7663-5833>;

Саймагамбетова Гаухар Амангельдиевна — к.э.н., доцент кафедры «Менеджмент», Каспийский университет технологий и инжиниринга имени Ш. Есенова, Актау, Казахстан

E-mail: gauhar1973@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-7634-5166>.

Аннотация. Исследования в области государственного аудита эффективности управления активами национальных компаний, в частности, АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Казына» является актуальными в современной экономической среде Казахстана, это связано с изменениями в мировой экономике и внутренней экономической ситуации в Казахстане, что требует проведения аудита и оценки эффективности управления активами для оптимизации их использования и максимизации прибыли. Кроме того, в условиях экономической нестабильности, когда государственные бюджеты становятся все более ограниченными, эффективное управление государственными активами становится еще более важным. Оптимизация использования активов может помочь увеличить доходы государства, что в свою очередь может способствовать росту экономики и улучшению качества жизни населения. Стандарты ISSAI устанавливают общепринятые принципы и процедуры проведения государственного аудита, а вопросы государственного аудита эффективности управления активами являются недостаточно изученными в современном мире (INTOSAI). На сегодняшний день активы АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Казына» являются ключевым ресурсом для успешной его деятельности, а проведение государственного аудита эффективности управления активами может привести к улучшению управления государственными активами и повышению экономической эффективности в Казахстане, что и определяет актуальность данного исследования. Цель данной статьи заключается в комплексном освещении теоретических и практических аспектов эффективности управления активами квазигосударственного сектора и разработке мероприятий по совершенствованию повышения управления активами АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Казына».

Ключевые слова: аудит эффективности, государственные активы, управление активами, оценка, квазигосударственный сектор

Introduction

The state audit of the effectiveness of asset management is one of the most important tasks that state bodies are assigned to monitor the activities of joint-stock companies. In this context, special attention is paid to JSC «National Welfare

Fund «Samruk-Kazyna» in connection with its significant role in the economy of Kazakhstan. The Fund manages the country's largest assets, including subsidiaries in the oil and gas, metallurgical, transport and other industries. In this regard, the issue of the effectiveness of the Fund's asset management is particularly acute.

In modern conditions of a market economy, a national company can be considered effectively functioning if it has a good financial position and financial stability. Such indicators are determined by the nature and quality of the property, the amount of income received from the invested capital, as well as the optimal use of the property potential. In order for the management of a national company to effectively manage assets, it is necessary to understand their essence, characteristics and differences between the main types. It is also important to understand how assets move within the company in order to correctly form and implement an asset management policy, which affects the financial condition of the company, its position in the market, creditworthiness and competitiveness.

In order to ensure the effectiveness of their activities, national companies are forced to carry out effective asset management. However, before carrying out any measures to achieve this goal, it is necessary to clearly understand the essence of the assets of the enterprise as an economic category.

Literature review

It should be noted that to date, in the works of various authors, both domestic and foreign, the category of "assets of the enterprise" has not been studied comprehensively. There are many definitions of this concept, but there is no single approach as such. It is also characteristic that each author in his own interpretation reflects those essential characteristics that he considers the most significant. In this regard, the category of "assets of the enterprise" can be interpreted as an abstract concept having the form of socio-economic relations.

Capital in its productive form represents the assets of a national company. Assets (from Latin: *aktivus* – active) reflect in value terms all the property of a national company, represented as tangible, intangible and financial values and property rights, in terms of its composition and placement (Saparova, 2018).

According to Bonchem A. (2020), asset management of national companies is a complex task, including the management of cash, commodity balances, materials and raw materials, accounts receivable and other types of assets. Effective asset management of a national company involves obtaining as much profit as possible. The profit is considered to be received after all the risks of the product are transferred to the counterparty (the buyer of the goods). The more shipments of goods, the higher the profit.

Let's consider the interpretation of the concept of "asset management of national companies". A lot of works by domestic and foreign authors such as Peter E. (2019) are devoted to the study of this concept. The American economist Sharp W. (Sharp, 2021) believed that asset management denotes a global issue, that is, to manage the strategy, to bring all functions to such a form that they correspond to the tasks set in the strategy.

In addition, Rose P. (Rose, 2018) believes that this activity is balancing in order to minimize any financial risks, increase marginality and do everything so that these large organizations can pay their obligations.

Robert H.S. (Robert, 2020) gives his vision and interpretation. He concretizes this activity. So, it can be scattered in the following blocks: definition, input, monitoring and rethinking strategies. This is done so that organizations reach the designated limits of profitability, while also understanding the limits of risks and other limitations. Van Horn J.K. (Van Horn, 2019) notes that asset management is the activity of a national company for profitable (with minimal risk) placement of its own and attracted funds.

In many other countries, they are trying to form value management (VBM). It is aimed at the fact that for the owner of the company, its goal is to manage values. This area has been powerfully developed by two large consulting companies. Information on this practice is set out in Rappoport A. (Rappoport, 2019) "Creating value for shareholders" and Stewart B. (Stewart, 2019) "In Search of Value". This concept is noted for the first time in the book "The Imperative of Value" by D. McTaggart (McTaggart, 2020). The author is the founder of Marakon Associates, which has directed its main activity to the services of a higher level of management, the so-called 3-x management consulting. Nowadays, this practice is used everywhere, it has no boundaries on the size of companies. And we see an application in asset management.

Foreign authors Ganti A., Murray K., Beer K. It is noted that asset management of a national company is one of the main elements of an organization's financial management. Its essence is to determine such a volume and structure of the main items of assets and liabilities of the company that would contribute to active and effective development. However, the dynamic external and internal environment leads to the destabilization of the asset management process of the enterprise, as a result of which regular research and additional elaboration of basic measures are required (Ganti et al., 2022).

We have analyzed the works of both foreign scientists. and domestic ones. And we can state the following. Our neighboring colleagues prefer concretization, a clearer and more compact definition. In the case of our representatives, the situation was the opposite. We consider asset management on a large scale.

Duisenbayev K.Sh., Tulegenov E.T. (Duisenbayev, 2019) call asset management "coordinated balance sheet management, taking into account possible scenarios of changes in interest rates and liquidity." Based on the positions expressed by them, risks should serve as the main triggers in the assessment. According to Beisenova L.Z. (Beisenova, 2020), asset management of national companies is a process that includes planning, organizing and controlling the use of assets of national companies in order to achieve maximum efficiency and profitability. It includes strategic planning, financial analysis, risk management and financial reporting control. And an audit of the effectiveness of asset management of national companies is a process that evaluates how effectively asset management is carried out and how it meets the set goals.

According to A.B. Zeynelgabdin (According, 2022), an asset management efficiency audit allows a company to determine how effectively it uses its assets and identify opportunities for improving asset management, which can lead to increased productivity, reduced costs and improved financial results of the company.

In our opinion, asset management of a national company represents a system of methods and principles for managing the property of a state-owned company, as well as the process of making management decisions regarding such assets, taking into account the external and internal environment (factors). The main (strategic) goal is to increase the size of the company's assets, increase the value of the business as a whole.

The asset structure characterizes, first of all, the level of mobility of the property of a national company, and also allows you to determine due to which elements this mobility is provided, reduced or increased. All this is of great importance for assessing the financial condition of the national company and the possibilities for their improvement (Alibekova & Beisenova. 2019).

Materials and methods

The research methods are the analysis and synthesis of approaches to the definition of the concept of asset management efficiency of the quasi-public sector, the generalization of its content, as well as the analysis and evaluation of its results.

Methodological aspects of the audit of the effectiveness of asset management of national companies is based on the fundamental methodological acts and rules in the field of asset management of national companies of the Republic of Kazakhstan, is a set of national legislative acts, international and national standards that establish and regulate the activities of the quasi-public sector, in the course of the implementation of their established powers.

Results and discussion

To define any issue, systematization and concretization of terminology is necessary first of all. The process related to the assets of national companies is no exception. This is due to efficiency and competent management.

Let us consider in more detail certain types of assets of a national company in accordance with their classification according to the main characteristics. According to the form of functioning, there are three main types of assets – tangible, intangible and financial (Abdugalimova & Usumbaeva, 2020). Tangible assets characterize the property values of a national company that have a material material form.

According to Sembiyeva L.M. (Sembiyeva, 2019), investment assets characterize a set of property values of a national company related to the implementation of its investment activities. The composition of the investment assets of the national company includes: construction in progress, long-term financial investments, short-term financial investments.

All the methods used in the audit of the asset management efficiency of a national company can be divided into two main blocks: survey methods and analytical methods. The general methodology for auditing the effectiveness of asset management of a national company includes four analytical blocks according to Figure 1.

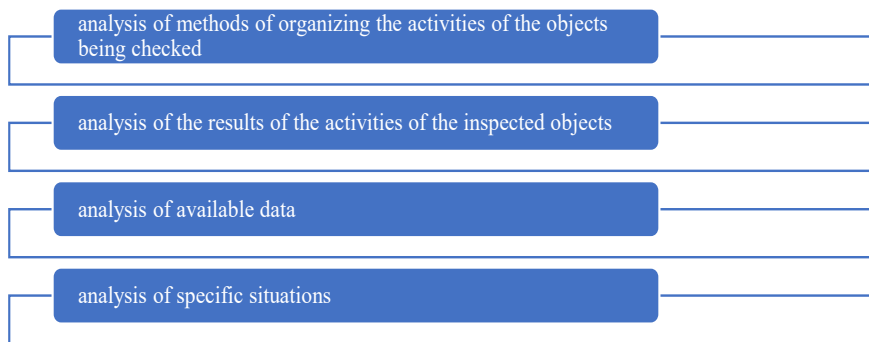

Fig. 1 - General methodology for auditing the effectiveness of asset management of a national company Note - compiled by the authors based on the source ISSAI 100

In accordance with the predefined verification objectives, one can opt for one or multiple avenues of examination. Typically, the examination of how the operations of the entities under inspection are structured serves as an initial step for carrying out a supervisory occasion as part of an efficiency evaluation.

Hence, the framework for overseeing the procedural management of domestic enterprises encompasses laws, global benchmarks, and guidelines that guarantee the caliber, impartiality, and dependability of appraisal processes, spanning from the initial blueprint to the incorporation of governmental audit resources.

The system of auditing the effectiveness of state-owned objects abroad is comprehensive and covers not only the audit of the use of budgetary funds, but also the activities of state-owned objects.

Table 1 - State participation in national companies and the number of inspections in them in 2022

Country	Percentage of participation in public, %	Number of inspections in national companies, units.
USA	75	320
Germany	28	110
Sweden	73	35
Australia	92	47
Belgium	78	118
France	40	22
Italy	71	52

Note -compiled by the authors based on the source Suleimenov M.K. (2022)

The Supreme Audit Chamber of Kazakhstan, within the framework of audits of the effectiveness of the use of state assets, evaluates the state asset management system as a whole, its individual components or directions, and also evaluates the effectiveness of the use of state assets by a separate object of state audit. This assessment is carried out with the mandatory application of audit indicators (criteria).

For the purposes of audits of the effectiveness of the use of state assets, the criteria of reasonable and achievable indicators, standards and best practices are applied, on

the basis of which the economy, efficiency, effectiveness, productivity and prospects of the use of a state asset are assessed. The organization of the state audit of the asset management efficiency of JSC «National Welfare Fund «Samruk-Kazyna» includes the following steps according to Table 2.

Table 2 - Organization of state audit of asset management efficiency of JSC «National Welfare Fund «Samruk-Kazyna»

Steps for organizing and conducting an audit	Content
Definition of audit goals and objectives	Assessment of the effectiveness of asset management in general and in certain areas of the fund's activities. Identification of factors affecting the effectiveness of asset management. Identification of problem areas and development of recommendations for their elimination.
Conducting an audit	Assessment of the effectiveness of asset management based on the analysis of data collected at the previous stage. Risk assessment and the proposal of measures to reduce them. Identification of necessary changes in asset management and development of appropriate recommendations.
Preparation of the report and implementation of recommendations	Preparation of an audit report, including a description of the work carried out, identified problem areas, recommendations and an action plan. Presentation of the report to the customer (JSC "National Welfare Fund "Samruk-Kazyna") and discussion of its results. Development of an action plan for the implementation of recommendations and reduction of identified risks. Implementation of the action plan and monitoring of the effectiveness of the measures taken. Preparation of a report on the results of the implementation of recommendations and their impact on the effectiveness of asset management.
Note -compiled by the authors based on the source Rules	

The audit of the efficiency of the use of state assets is carried out using three approaches:

1. A result-oriented approach. State auditors define the topic, purpose, issues and criteria of the audit, focusing on the direct and final results to be achieved as a result of the use of state assets.

2. An efficiency audit conducted using a result-oriented approach involves assessing the achievement of certain goals and expected performance indicators of their activities by the object of state audit.

3. A problem-oriented approach. Conducting an efficiency audit involves determining the topic, purpose, issues and audit criteria that focus on a specific problem or several problems that exist in the use of public assets in particular or in the public asset management system in general, as well as in the sphere or branch of the economy in which a quasi-public sector entity operates.

During the performance audit, the auditor should evaluate the procurement business processes, summarize the results, including the reasons for the identified deviations,

violations and shortcomings. As part of the audit assignment, the auditor must selectively check the procedures and processes for purchasing certain goods, works and services. The auditor employs diverse techniques, which encompass: verifying the existence of assets for the proposal during the bidding process; scrutinizing and appraising the lawfulness of contract amendments; gauging the punctuality of the company's endeavors in meeting contractual stipulations, including the promptness of payments as per the agreement.

It should be noted that in recent years JSC «NWF «Samruk-Kazyna» has been audited on the direct instructions of the President of the Republic of Kazakhstan, during the audit, the asset management was assessed not only by the parent company as a national development holding, but also by its subsidiaries. The structure of audit activity for 2020-2022 can be seen in Table 3.

Table 3 - Results of audit activity on asset management of JSC «National Welfare Fund «Samruk-Kazyna» and subsidiaries in 2020-2022, %

№	Indicators	2020		2021		2022		2022 to 2020 and 2021	
		quantity	specific gravity, %	quantity	specific gravity, %	quantity	specific gravity, %	2020	2021
1	Special purpose audit	1	4,3	3	4,3	5	16,7	12,4	4,2
2	Asset management efficiency audit	22	95,7	21	95,7	25	83,3	-12,4	-4,2
3	Total	23	100	23	100	30	100	-	-

Note -compiled by the authors based on the source Report

According to the analysis, the number of inspections within the framework of a special purpose audit in 2020–2022 amounted to 1–5 inspections, and the proportion of these inspections amounted to 4.3–16.7 %. As the data in Table 3 show, the share of asset management efficiency audits in inspections is 83.3–95.7 % in 2020–2022, and their total number was equal to 21–25 units. Based on this analysis, an internal audit of assets is conducted as part of the internal audit of financial accounting.

The funds provided by the state in 2020 amounted to 155 626.6 million tenge, 265455.2 million tenge in 2021, and in 2022 they increased by around 50 billion tenge or by around 19 % and amounted to vjre than 300 billion tenge. The amount of accounts receivable in 2020 amounted to 86692.3 million tenge, 156 351.2 million tenge in 2021, and in 2022 there was an increase of 68791.5 million tenge or 44 %, and this indicator amounted to 225 142.7 million tenge.

The amount of assets acquired within the framework of public-private partnership in 2020–2022 is 5696.3–8965.2 million tenge, an increase of 2408.5 million tenge in 2022 compared to 2021. or 36.7 %. Assets acquired as part of public procurement in 2020 amounted to KZT 16,989.2 million, in 2021 they amounted to KZT 19,695.2 million, and in 2022 they increased by KZT 7,179 million or 36.5 %, and amounted to KZT 26,874.2 million.

The dynamics of violations identified by the results of the asset management audit in 2020–2022 is presented in Table 4.

Table 4 - Dynamics of violations identified by the results of the audit of the asset management efficiency of JSC «National Welfare Fund «Samruk-Kazyna» and subsidiaries in 2020–2022

Name of violations	2020		2021		2022	
	million tenge	%	million tenge	%	million tenge	%
Violations in the field of asset acquisition through public procurement	75658,3	30,13	86815,6	34,39	93651,2	35,10
Violations of the use of budget funds and assets	95668,20	38,10	69962,6	27,72	74362,5	27,87
Violations related to the management of State assets	21659,40	8,63	39669,8	15,72	24938,7	9,35
Violations in the field of asset accounting	15657,2	6,24	18696,8	7,41	22348,2	8,38
Financial violations	20743,8	8,26	21135,6	8,37	32013,6	12,00
Other violations	21697,6	8,64	16140,3	6,39	19511,1	7,31
Total	251 084,50	100	252 420,70	100	266 825,30	100
Note -compiled by the authors based on the source Report						

The amount of violations in the field of acquisition of assets through public procurement for 2020–2022 amounted to 75 658,3–93 651,2 million tenge and amounted to 30.13–35.10 % of all violations. The volume of violations related to the use of budgetary funds and assets in 2020–2022 amounted to 69962.6-95668.2 million tenge and amounted to 27.72–38.10 % of all violations. Violations related to the management of state assets amounted to KZT 21,659.40 million in 2020, increased to KZT 39,669.8 million in 2021, and decreased to KZT 24,938.7 million in 2022. The share of these violations in the total volume was 8.63–15.72 %.

Systemic problems have been identified:

- unregulated and non-transparent dividend policy;
- significant shortcomings in corporate governance;
- implementation of a significant share of purchases without competition and often from affiliated companies;
- irrational asset management.

The Supreme Audit Chamber has repeatedly raised the issue of regulatory consolidation of the right to access banking secrecy for state audit bodies when evaluating the effectiveness of public funds. The Head of State supported this position of the Accounts Committee. In this regard, on January 13, 2022, JSC «NWF «Samruk-Kazyna» adopted Rules for obtaining consent from persons receiving state support to disclose banking secrets to state audit bodies. According to these Rules, the companies of the fund group and their counterparties, when receiving state support, must disclose banking secrets to the state audit bodies. This will significantly improve the quality of the assessment of the effectiveness of the use of public funds, conducted on the principle of «to the final recipient».

According to the results of the state audit of the asset management efficiency of JSC «National Welfare Fund «Samruk-Kazyna», both positive and negative aspects were identified.

Among the positive results can be noted:

- the expansion of the company's asset base in recent years signifies robust financial stability and company expansion;
- prudent utilization of property potential has led to diminished expenses associated with maintaining and servicing the company's assets;
- the company has undertaken initiatives to enhance asset management, including the establishment of dedicated departments and the integration of contemporary management methodologies.

However, negative aspects were also revealed:

- lack of a unified asset management system, which leads to duplication of functions, inefficient use of resources and complicates the decision-making process;
- insufficient attention to monitoring and control over the condition of assets, which may lead to early wear and the need for major repairs of assets;
- insufficiently high degree of automation of asset management processes, which leads to manual data processing, increased time costs and the likelihood of errors.

Analyzing the dividend income, it is important to determine how the change in the company's net profit affects the amount of dividends. Based on the results of linear regression analysis, we can conclude how the growth of one variable affects the growth of another variable. Based on the information provided, I conducted a regression analysis – a statistical processing method that allows us to measure the relationship between factor characteristics (x) and the characteristics of the result (y).

Table 5 - Primary data for regression and correlation analysis

Years	Net profit (x)	Dividends (y)
2014	440	9,8
2015	235,7	33,9
2016	306,6	11,2
2017	573,9	11,7
2018	745,2	12,5
2019	1295,1	63,5
2020	1421,4	121,1
2021	583	53
2022	1630	1460

Note -compiled by the authors based on the source Annual report

The dependent variable y is the dividends paid; the independent variable x is the purity of the benefits. To describe the relationship, I used a type of paired regression equation – linear regression ($y=a+b*x$).

Let's present the data in Table 6.

Table 6 - Calculation of variance

№	x	y	xy	x ²	y ²	\hat{y}_x	$\frac{ y - \hat{y}_x }{y}$
2014	440	9,8	4012,18	193514,01	82,78	17,43	0,91
2015	235,7	33.9	8139,15	54989,25	1184,09	2,50	0,92
2016	306,6	11,2	3269,92	93103,04	111,16	7,61	0,26
2017	573,9	11,7	6854,87	330861,02	141,72	27,27	1,29
2018	745,2	12.5	9430,83	551347,24	161,96	39,39	2,10
2019	1295,1	63,5	83402,37	1681200,9	4177,69	79,52	0,24
2020	1421,4	121,1	171860	2026620,2	14530	88,75	0,26
2021	583	53	30428,25	338906,25	2844,41	93,5	0,29
2022	1630	1460	2381124	2661441	2232936	98,3	0,34
Total:	5010,2	262,50	284437,3	4913660,8	21715,6	262,50	6,01
Average value:	720,7	41,50	40633,90	701951,54	2879,37	x	x
Q	435,50	38,38	x	x	x	x	x
Q ²	189663,7	1473,1	x	x	x	x	x

Note -compiled by the authors based on the source Annual report

Solution: Calculation of the correlation coefficient: $r_{(x,y)} = 0,825$

The relationship between the signs is direct and normal.

Calculation of regression coefficients:

$$b = \frac{\bar{y} \cdot \bar{x} - \bar{y} \cdot \bar{x}}{\sigma_x^2}$$

$$b = 0,0727$$

$$a = y - b \cdot x = a = -14,553 \tag{1}$$

Pair equation of linear regression: $yx = -14,553 + 0,0727x$

The statistical significance of the regression coefficients was verified. Testing for statistical significance showed that the t-critical value (2.44) was lower than the t-statistic (3.67) at a confidence level of 95 %. Determination of the coefficient of determination in Table 7.

Table 7 - Determination of the coefficient of determination

1. Definition of the t-criterion	t- criterion	2,446911851	<	3,67	Statistical dependence
2. Definition of the F-criterion	F- criterion	5,987377607	<	10,672	There is a linear relationship and statistical significance
3. Definition of t-observable		3,266867127			
4. Comparison of t observed and critical		3,266867127	>	2,44691	Multiple R, statistical significance (95%)

Note -compiled by the authors based on the source Annual report

The relationship is statistically significant with a 95 percent probability. When checking the P-value, it was equal to 0.47. The probability of error is below 0.05 percentage points, which means that the relationship is not statistically significant. Since the critical value of F (5.98) is less than the observed value of F (10.67),

there is a linear relationship. The observed t-value (3.26) is greater than the critical t-value (2.44), so the multiplier R is statistically significant. According to the results of the analysis, if the company's net profit changes by 1 unit, the dividends paid will amount to 0.0727 billion tenge. In the calculation $R^2 = 0.68$ or 68 %. That is, it shows the relationship between the specified parameters.

If the coefficient of determination is high, then the model is of good quality. This indicator is «average» according to the calculation, which shows poor management of the fund's net profit and dividends. Within five years, the Samruk-Kazyna Fund has paid 5 % of its net income (2.6 trillion tenge) to the republican budget. The low percentage of dividends is to some extent associated with the direction of other funds in favor of the shareholder (398 billion tenge), in most cases directed to financing non-core facilities (Annual report).

In general, the assessment of the asset management efficiency of JSC «National Welfare Fund «Samruk-Kazyna» showed that the company has made significant progress in its diversification, support of domestic business and export substitution, which in turn allows ensuring the stability of the national economy and increasing the competitiveness of the country. However, the analysis also revealed some problematic points in asset management that need improvement. For example, it is important to improve the efficiency of the management of certain assets, such as transport and tourist facilities, as well as to improve the use of their potential to increase the company's profits. In addition, it is important to pay more attention to the financial stability of the company and improve the efficiency of financial resources management. Enhancing the risk oversight and management system is also advised to avert potential monetary setbacks and guarantee the company's enduring stability.

Consequently, the company ought to persist in refining its operations, handling assets with greater efficacy and originality, aiming to propel the growth of the domestic economy and fortify its standing in the worldwide marketplace. Based on the analysis of the results of the state audit of the asset management efficiency of JSC «National Welfare Fund «Samruk-Kazyna», it can be concluded that asset management is carried out within the difficult economic and political situation in the country. Despite significant achievements in economic diversification, to support domestic business and export substitution, there are certain disadvantages in asset management, such as inefficient use of some assets, insufficient transparency in asset management and some problems in project management. However, JSC «National Welfare Fund «Samruk-Kazyna» is taking measures to eliminate the identified shortcomings and improve asset management. In particular, the introduction of a system for monitoring and controlling the use of assets, improving the project management system, strengthening transparency in asset management.

Conclusion

In this context, conducting a state audit of the asset management efficiency of JSC «National Welfare Fund «Samruk-Kazyna» is an important task that can contribute to increasing transparency, efficiency and responsibility in the management of the country's largest assets.

The results of the state audit of the asset management efficiency of JSC «NWF «Samruk-Kazyna» indicate the presence of problems in the management of the company's property resources. Addressing these challenges requires the formulation of a comprehensive and transparent strategy for asset management, streamlining the utilization of resources, and establishing a mechanism to oversee and regulate the circulation of assets. This will increase the efficiency of the use of property resources and improve the financial condition of the company.

In addition, the audit notes the need to improve the transparency of asset management, especially with regard to making decisions about investing in specific projects. It is necessary to develop clearer criteria for making investment decisions, as well as to improve the system for monitoring and evaluating the effectiveness of investments.

Based on the identified tasks, recommendations were proposed to improve the asset management of JSC «National Welfare Fund «Samruk-Kazyna», including improving risk management mechanisms, increasing transparency of investment strategy, strengthening control over the use of funds, improving the efficiency of individual asset management.

REFERENCES

- Abdugalimova A., Usumbaeva A. (2020). State audit in the Republic of Kazakhstan [Gosudarstvennyj audit v Respublike Kazahstan]. *Transit economy*. 5:9–30 (in Russ.).
- Alibekova B.A., Beisenova L.Z. (2019). State audit: theory, methodology and practice. Nursultan [Gosudarstvennyj audit: teoriya, metodologiya i praktika. Nur-Sultan], p. 136 (in Russ.).
- Annual report of JSC «National Welfare Fund «Samruk-Kazyna». Electronic resource. – URL: <https://qsamruk.kz> (in Russ.).
- Beisenova L.Z. (2020). Efficiency audit: textbook/L.Z. Beisenova, A.A. Karybaev-K., A.K. Akhmetova; Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan, L.N. Gumilev Eurasian National University. - Nursultan: L.N. Gumilyov ENU [Audit effektivnosti: uchebnoe posobie/L.Z. Beisenova, Karybaev A.A.-K., A.K. ZHahmetova; Ministerstvo obrazovaniya i nauki Respubliki Kazahstan, Evrazijskij nacional'nyj universitet im. L.N. Gumileva. - Nur-Sultan: ENU im. L.N. Gumileva], – p. 136 (in Russ.).
- Bonchem A. (2020). Finance; translated from English by A. Bonchem, K. Langdon; scientific ed. of translation and author's preface by K.V. Sadchenko. – M.: Business and Service [Finansy; per. s angl. A. Bonhem, K. Lingdon; nauch. red. perevoda i avt. predisl. K.V. Sadchenko. – M.: Delo i Servis]. – p. 70 (in Russ.).
- Duisenbayev K.Sh., Tulegenov E.T. (2019). Analysis of the financial condition of the enterprise/ Textbook. - Almaty: Economics [Analiz finansovogo sostoyaniya predpriyatiya/Uchebnik. - Almaty: Ekonomika]. – p. 72 (in Russ.).
- Ganti A., Murry C., Beer K. (2022). What Is Asset Management, and What Do Asset Managers Do? Investopedia. – Pp. 5–11.
- INTOSAI. Official website of the International Organization of Supreme Audit Institutions. Electronic resource. – URL: <https://www.intosai.org/ru/> (in Russ.).
- ISSAI 100. Electronic resource. – URL: https://roskazna.ru/upload/iblock/bfe/issai-100-osnovnyye-printipy-audita-v-gos-sektore_rus.pdf (in Russ.).
- McTaggart J., Kontes P., Mankins M. (2020). The Value Imperative: Managing for Superior Shareholder Returns. NY: The Free Press. –56 p.
- Peter E. (2019). Financial management and management accounting for managers and businessmen/ Peter Etrill, Eddie McLainey. – M.: Alpina Publisher [Finansovyy menedzhment i upravlencheskij uchet dlya rukovoditelej i biznesmenov/Piter Etrill, Eddi Maklejni. – M.: Al'pina Pabliher]. –115 p. (in Russ.).

Rappaport A. (2019). *Creating Shareholder Value: A Guide for Managers and Investors*. NY: The Free Press. – 270 p.

Report on the results of the audit of the effectiveness of JSC «National Welfare Fund «Samruk-Kazyna». Electronic resource. – URL: <https://qsamruk.kz> (in Russ.).

Robert H.S. (2020). *Financial analysis: Tools for making business decisions*/Robert S. Higgins. - 8th ed. – M.: Dialectics [Finansovyy analiz: instrumenty dlya prinyatiya biznes-reshenij/Robert S. Higginz. - 8-e izd. – M.: Dialektika]. –57 p. (in Russ.).

Rose P.S. (2018). *Financial management: Providing financial services*. Services: Translated from English/Peter S. Rose. - M.: Academic. nar. household: Business [Finansovyy menedzhment: Predostavlenie fin. uslug: Per. s angl./Piter S. Rouz. - M.: Akad. nar. hoz-va: Delo]. –37 p. (in Russ.).

Rules for conducting an audit of the effectiveness of JSC «National Welfare Fund «Samruk-Kazyna». Electronic resource. – URL: <https://qsamruk.kz> (in Russ.).

Saparova B.A. (2018). *Financial management: a textbook*. – Almaty: Economics [Finansovyy menedzhment: uchebnoe posobie. – Almaty: Ekonomika]. – 130 p. (in Russ.).

Sembiyeva L.M. (2019). *Introduction to Finance: a textbook. Volume 2. /* - Almaty: CyberSmith, Epigraph [Vvedenie v finansy: uchebnoe posobie. 2 tom. / - Almaty: CyberSmith, Epigraf], p. 56 (in Russ.).

Sharp W. (2021). *Investments: trans. from English / W. Sharp, G. Alexander, J. Bailey*. - M.: INFRA-M [Investicii: per. s angl. / U. SHarp, G. Aleksander, Dzh. Bejli. - M.: INFRA-M]. – 59 p. (in Russ.).

Stuart B. (2019). *The Quest for Value: A Guide for Senior Managers*, Harper Business. N.Y. – 651 p.

Suleimenov M.K. (2022). *Improving the management of state assets based on the best practices of foreign countries*. KarSU Bulletin [Sovershenstvovanie upravleniya gosudarstvennymi aktivami na osnove peredovogo opyta zarubezhnyh stran. Vestnik KarGU]. 5:5–9 (in Russ.).

Van Horn J.K. (2019). *Fundamentals of Financial Management: translated from English*/J. K. Van Horn, John M. Vakhovich. - M.: Williams Publishing House [Osnovy finansovogo menedzhmenta: per. s angl. / Dzh. K. Van Horn, Dzhon M. Vahovich. - M.: Izdatel'skij dom «Vil'yams»]. – 92 p. (in Russ.).

Zeynelgabdin A.B. (2022). *Features of performance audit of holding companies in the Republic of Kazakhstan*/International Research Journal [Osobennosti provedeniya audita effektivnosti deyatel'nosti holdingovyh kompanij v Respublike Kazahstan//Mezhdunarodnyj nauchno-issledovatel'skij zhurnal]. 1(55):12–15 (in Russ.).

МАЗМҰНЫ

ПЕДАГОГИКА

Х.К. Абдрахманова, Қ.Б. Құдайбергенова МЕКТЕП МҰҒАЛІМДЕРІНІҢ STEM- БІЛІМ БЕРУ ӘДІСІМЕН ЖАРАТЫЛЫСТАНУ ПӘНДЕРІН ОҚЫТУҒА ДАЙЫНДЫҒЫ.....	7
Б.Ф. Әбжекенова, А.К. Мейрбеков, Е.Т. Бекіш, А.А. Куралбаева, Э.А. Сардарова АҒЫЛШЫН ТІЛІ САБАҒЫНДА СӨЗДІК ҚОРДЫ ДАМЫТУ ОҚУ-ҚҰРАЛДАРЫН ЭКСПЕРИМЕНТ НЕГІЗІНДЕ БАҒАЛАУ.....	20
М.А. Байдаулетова, К.Т. Жумагулов, Р.Ж. Мрзабаева РОЛЬ ДУХОВНО-РЫЦАРСКИХ ОРДЕНОВ В СТАНОВЛЕНИИ ВТОРОГО СРЕДНЕВЕКОВОГО РЕНЕССАНСА.....	34
Н. Балгабаева, С. Адиканова, А. Кадырова ОҚЫТУҒА АРНАЛҒАН ИНТЕРНЕТ-РЕСУРСТАРДАҒЫ ОЙЫН ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ.....	46
Д. Белесова, А. Ибашова, Г. Шаймерденова, С. Момбекова АҚПАРАТТЫҚ БІЛІМ БЕРУ ОРТАСЫНДА ИНТЕРАКТИВТІ БЕЙНЕЛЕР МЕН ТАПСЫРМАЛАРДЫ ҚОЛДАНУ.....	60
П.К. Елубаева, Г.О. Беркинбаева, Г.К. Құлжанбекова, А.Х. Хамидова МЕДИАСАУАТТЫҚТЫ ТІЛ САБАҚТАРЫНДА ОҚЫТУ ЖАЙЫ: МӘСЕЛЕЛЕРІ МЕН МҮМКІНДІКТЕРІ.....	71
Б. Ермаханов, Б. Мухамеджанов, А. Исаев, Т.Данияров, М. Исаев ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫ БІЛІМГЕРЛЕРІНІҢ САЛАУАТТЫ ӨМІР САЛТЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫ ((WHOQOL-BREF) KAZ) КӨРСЕТКІШТЕРІ НЕГІЗІНДЕ ТАЛДАУ....	88
А.Ш. Ермекбаева АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕГІ ІСКЕРЛІК ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ИДИОМАЛАРДЫҢ РӨЛІ.....	103
С.Б. Заурова, А.Е. Сагимбаева, Ж.С. Мукатаева ВИРТУАЛДЫ ЗЕРТХАНАНЫ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕ ПАЙДАЛАНУДЫҢ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ.....	114
С.Н. Ибадулла, Қ.Ә. Жұмағұлова, А.Д. Майматаева, С.В. Суматохин STEM-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНДЕ АҚПАРАТТЫҚ–КОММУНИКАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ПАЙДАЛАНУ.....	132
М.С. Исаев, Т.А. Апендиев, Т.А. Данияров ТАРИХТЫ ОҚЫТУДА АҚПАРАТТЫҚ-ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР МЕН INTERNET ЖЕЛІСІН ПАЙДАЛАНУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	146
Г.Р. Кошанова, Э.А. Абдыкеримова, А.Б. Туркменбаев, Б.Т. Құлжагарова, С.Р. Шармуханбет СТЕРЕОМЕТРИЯ КУРСЫН ОҚЫТУДА GEOGEBRA БАҒДАРЛАМАСЫН ҚОЛДАНУДЫҢ ШАРТТАРЫ МЕН МЕХАНИЗМДЕРІ.....	161
А. Қыдырбекова, А. Қарымсақова, С. Идрисов ИНКЛЮЗИВТІ БІЛІМ БЕРУДЕГІ ҚОЛДАНЫЛАТЫН ТЕХНОЛОГИЯЛАР: КЕШЕНДІ ТАЛДАУ ЖӘНЕ ӘДЕБИЕТКЕ ШОЛУ.....	174
К.М. Мухамедиева, Г.Ш. Нургазинова, Д.Б. Абыкенова, И.Ш. Абишева, Ж.Б. Копеев STEM ЖОБАЛАР ӨЗІРЛЕУ АРҚЫЛЫ БІЛІМ БЕРУДЕ ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТІНІ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ.....	190
А.К. Мыңжасар, Ж.М. Жаксибаева БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕ ЦИФРЛЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ПАЙДАЛАНА ОҚЫТУДЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ.....	205
А.К. Сагинтаева, П. Ричардсон, К. Плезент КОЛЛЕГИАЛДЫ БАСҚАРУ: ҚАЗАҚСТАН ЖӘНЕ АҚШ УНИВЕРСИТЕТТЕРІНДЕГІ КЕЙС-СТАДИ.....	221

А.А. Сейталиева, Н.Т. Шындалиев, Ж.Б. Копеев, Д.И. Кабенов, К.Р. Қусманов ДУАЛДЫ ОҚЫТУ ЖАҒДАЙЫНДА ПЕДАГОГ КАДРЛАРДЫ ДАЯРЛАУ ЖАҒДАЙЫ.....	234
Н.К. Токжигитова, Г.С. Джарасова, Н.Н. Оспанова, А.Н. Токжигитова, С.Д. Байжуманов IT КҰЗЫРЛЫЛЫ БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫ ДАЙЫНДАУДА ЖАСЫРЫН БАҒАЛАУДЫ ПАЙДАЛАНУ.....	246
Г.Т. Шериева, Ж.И. Исаева, Ж.Н. Сулейменова СТУДЕНТТЕРДІҢ ТІЛДІК-ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ КҰЗЫРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ДИДАКТИКАЛЫҚ ҚАҒИДАТТАРЫ.....	259
<i>Д.А. Шрымбай, Э.Т. Адылбекова</i> МҰҒАЛІМДЕРДЕҢ КӘСІБИ ДАЙЫНДЫҒЫН ЖАППАЙ АШЫҚ ОНЛАЙН КУРС ҚОЛДАНУ НЕГІЗІНДЕ АРТТЫРУ.....	270

ЭКОНОМИКА

Ә.А. Амангелді, А.К. Оразғалиева, Л.О. Абылкасимова, А.Б. Тлесова, Ж.Б. Кинашева ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ЭКОТУРИЗМНІҢ ТАРТЫМДЫЛЫҒЫ.....	286
М. Баймаганбетова, С. Баймаганбетов, А. Исаев МҰНАЙ БАҒАСЫ ЖӘНЕ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУ: ҚАЗАҚСТАН МЫСАЛЫНДА ТАЛДАУ.....	305
Г.И. Баймахамбетова, К.М. Камали, Э.С. Балапанова, М.Н. Нургабылов, М.Т. Баєтова ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ИННОВАЦИЯЛЫҚ КӘСІПкерлікті МЕМЛЕКЕТТІК ҚОЛДАУДЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ МЕХАНИЗМДЕРІ.....	318
Э.С. Балапанова, Р.К. Арзикулова, А.Т. Исаева, Д.О. Оналтаев, К.Н. Тастанбекова ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭНЕРГЕТИКАЛЫҚ ЖҮЙЕСІН ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ МЕН ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ТАРТУ.....	335
Ж.Қ. Басшиева, Г.М. Мухамедиева, К.Ш. Сыздықова, Ф.И. Бокижанова, Н.Х. Маулина ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ЦИФРЛЫҚ ЭКОНОМИКА.....	348
Г.Н. Бисембаева ЦИФРЛЫҚ ЭКОНОМИКА ЖАҒДАЙЫНДА АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ ӨНДІРІСІН МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУДЫ ЖЕТІЛДІРУ (ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫ МЫСАЛЫНДА).....	365
А.Ж. Бұхарбаева, А.К. Оралбаева, Р.К. Айтманбетова ҚАЗАҚСТАНДА АГРАРЛЫҚ ӨНДІРІС ПЕН АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ ӨНІМІН ӨТКІЗУДІҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ МЕН ДАМУ ПРОБЛЕМАЛАРЫН БАҒАЛАУ.....	381
Л.М. Давиденко, С.К. Құнязова, М.А. Амирова, З.А. Арынова, Т.Я. Эрнazarov, А.Қ. Бакпаева ӨНЕРКӘСІПТІК КОМПАНИЯЛАРДЫҢ ЭКО БРЕНДИНГІН РЕСУРСТЫҚ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ (ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ЖӘНЕ ШЕТЕЛДІК ТӘЖІРИБЕ).....	398
З.О.Иманбаева, Ж.Б. Кенжин, С.М. Есенғалиева, К.У. Нурсапина, Р. А. Малаева, А.М. Оспанова ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ҚАЗІРГІ МАРКЕТИНГТІ ДАМУ ЖОЛДАРЫ.....	419
Л.А. Қудабаева, К.А. Абдықұлова, Д.А. Джунусова, Э.С. Балапанова, Г.А. Саймаганбетова ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯЛАРДЫҢ АКТИВТЕРІН БАСҚАРУ ТИІМДІЛІГІ АУДИТІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	437
К.К. Мамутова, Б.К. Нурмаганбетова, Ш.А. Капанова, Г.Н. Аппақова, А.А. Махфудз КОММЕРЦИЯЛЫҚ БАНКТІҢ НЕСИЕЛІК ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӘНЕ ОНЫ ШЕШУ ЖОЛДАРЫ.....	453
Г. Мауина, А. Жунусова, А. Жолмуханова, Б. Мустафаева, А. Құлмаганбетова ТУРИЗМ САЛАСЫНДАҒЫ ҚАЛАЛЫҚ МАРКЕТИНГ ҚҰРАЛДАРЫ (АСТАНА ЖӘНЕ АЛМАТЫ ҚАЛАЛАРЫ МЫСАЛЫНДА).....	471
К.Е. Мендигалиев ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС САЛАСЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ: СИПАТТАМАЛЫҚ ТАЛДАУ.....	484

Г.С. Мукина, Г.Е. Кайрлиева, А.Б. Тлесова, Ж.С. Карабаева, М.Т. Баймолдаева ӨНІРЛЕРДІ ДАМУ МЕМЛЕКЕТТІК БАҒДАРЛАМАЛАРЫН БАҒАЛАУ ӘДІСТЕМЕСІ.....	495
А.А. Муталиева, М. Ускенов, М. Сапарбаев, А.Н. Исахметова, Б.Б. Оразова ҚАЗАҚСТАНДА ЖЕКЕ ҚОСАЛҚЫ ШАРУАШЫЛЫҚТАРЫАРА КООПЕРАЦИЯ НЕГІЗІНДЕ ТИІМДІ ИННОВАЦИЯЛЫҚ СҮТ ӨНДЕУ КООПЕРАТИВТЕРІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ.....	509
Д.А. Рахметова, А.А. Нурғалиева, С. Дырка, Г.Ы. Бекенова, Г.А. Оспанова ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ТУРИСТІК КӘСІПКЕРЛІК ҚЫЗМЕТТІ ДАМУ БАҒЫТТАРЫ.....	524
М.Б. Тасқараева, Р.А. Алшанов, Ж.Т. Бекбергенова, Г.С. Еркулова, Г.М. Кадырова АЙМАҚТЫҚ ЭКОНОМИКАНЫ ӨРТАРАПТАНДЫРУ.....	542
Р.Ш. Тахтаева, М.Б. Молдажанов ТУРИЗМНІҢ ДАМУЫНЫҢ ЕЛ ЭКОНОМИКАСЫНА ӘСЕРІ: МӘСЕЛЕЛЕР МЕН БОЛАШАҒЫ.....	556
С.М. Хасенова, Е.К. Қуназов, М.А. Амирова, Г.Е. Нурбаева, Д.С. Бекниязова ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА КӘСІПКЕРЛІКТІ МЕМЛЕКЕТТІК ҚОЛДАУ ЖҮЙЕСІН ЖЕТІЛДІРУ.....	570
Ұ. Юсупов, Г. Түсібәева, А. Оспанова, Г. Бермухамедова, Н. Тағайбекова МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІНДЕ БИЗНЕС-ПРОЦЕСТЕРДІ ТАЛДАУ ЖӘНЕ ОҒТАЙЛАНДЫРУДА ВРМ ҚОЛДАНУ МҮМКІНДІГІ.....	589

СОДЕРЖАНИЕ

ПЕДАГОГИКА

Х.К. Абдрахманова, К.Б. Қудайбергенова ГОТОВНОСТЬ УЧИТЕЛЕЙ ШКОЛЫ К ПРЕПОДАВАНИЮ ЕСТЕСТВЕННОНАУЧНЫХ ДИСЦИПЛИН МЕТОДОМ STEM-ОБРАЗОВАНИЯ.....	7
Б.Г. Абжекенова, А.К. Мейрбеков, Е.Т. Бекиш, А.А. Куралбаева, Э.А. Сардарова ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНАЯ ОЦЕНКА СРЕДСТВ РАЗВИТИЯ СЛОВАРНОГО ЗАПАСА НА УРОКЕ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА.....	20
М.А. Байдаулетова, Қ.Т. Жұмағұлов, Р.Ж. Мрзабаева ЕКІНШІ ОРТАҒАСЫРЛЫҚ ҚАЙТА ӨРЛЕУ ДӘУІРІНІҢ ДАМУЫНДАҒЫ РУХАНИ ЖӘНЕ РЫЦАРЬЛЫҚ ОРДЕНДЕРДІҢ РӨЛІ.....	34
Н. Балтабаева, С. Адиканова, А. Кадырова ИГРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ НА ИНТЕРНЕТ-РЕСУРСАХ ДЛЯ ОБУЧЕНИЯ.....	46
Д. Белесова, А. Ибашова, Г. Шаймерденова, С. Момбекова ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНТЕРАКТИВНЫХ ВИДЕО И ЗАДАНИЙ В ИНФОРМАЦИОННО- ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЕ.....	60
П.К. Елубаева, Г.О. Беркинбаева, Г.К. Құлжанбекова, А.Х. Хамидова СОСТОЯНИЕ ОБУЧЕНИЯ МЕДИАГРАМОТНОСТИ В ЯЗЫКОВЫХ АУДИТОРИЯХ: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ.....	71
Б. Ермаханов, Б. Мухамеджанов, А. Исаев, Т. Данияров, М. Исаев АНАЛИЗИРОВАТЬ ФОРМИРОВАНИЕ НА ОСНОВЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ((WHOQOL-BREF) KAZ) ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ ОБУЧАЮЩИХСЯ ВУЗА.....	88
А.Ш. Ермакбаева РОЛЬ ИДИОМ В СИТУАЦИИ ДЕЛОВОГО ОБЩЕНИЯ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ.....	103
С.Б. Заурова, А.Е. Сагимбаева, Ж.С. Мукагаева ЗНАЧИМОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВИРТУАЛЬНОЙ ЛАБОРАТОРИЙ В СФЕРЕ ОБРАЗОВАНИЯ.....	114
С.Н. Ибадулла, Қ.Ә. Жұмағұлова, А.Д. Майматаева, С.В. Суматохин ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОЦЕССЕ STEM-ОБРАЗОВАНИЯ.....	132
М.С. Исаев, Т.А. Апендиев, Т.А. Данияров ПРОБЛЕМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННО-ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И ИНТЕРНЕТ СЕТИ В ОБУЧЕНИИ ИСТОРИИ.....	146
Г.Р. Коцанова, Э.А. Абдыкеримова, А.Б. Туркменбаев, Б.Т. Құлжағарова, С.Р. Шармуханбет УСЛОВИЯ И МЕХАНИЗМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПРОГРАММЫ «GEOGEBRA» ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ КУРСА СТЕРЕОМЕТРИИ.....	161
А. Кыдырбекова, А. Карымсакова, С. Идрисов ТЕХНОЛОГИИ, ПРИМЕНЯЕМЫЕ В ИНКЛЮЗИВНОМ ОБРАЗОВАНИИ: КОМПЛЕКСНЫЙ АНАЛИЗ И ЛИТЕРАТУРНЫЙ ОБЗОР.....	174
К.М. Мухамедиева, Г.Ш. Нургазинова, Д.Б. Абыкенова, И.Ш. Абишева, Ж.Б. Копеев РЕАЛИЗАЦИЯ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ОБРАЗОВАНИИ ЧЕРЕЗ РАЗРАБОТКУ STEM ПРОЕКТОВ.....	190
А.К. Мыңжасар, Ж.М. Жаксибаева ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ОБУЧЕНИЯ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ.....	205
А.К. Сагинтаева, П. Ричардсон, К. Плезент КОЛЛЕГИАЛЬНОЕ УПРАВЛЕНИЕ: КЕЙС-СТАДИ УНИВЕРСИТЕТОВ КАЗАХСТАНА И США.....	221
А.А. Сейталиева, Н.Т. Шындалиев, Ж.Б. Копеев, Д.И. Кабенов, К.Р. Кусманов СОСТОЯНИЕ ПОДГОТОВКИ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ КАДРОВ В УСЛОВИЯХ ДУАЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ.....	234

Токжигитова Н.К., Джарасова Г.С., Н.Н. Оспанова, А.Н. Токжигитова, С.Д. Байжуманов ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СКРЫТОЙ ОЦЕНКИ ПРИ ПОДГОТОВКЕ IT КОМПЕТЕНТНЫХ ОБУЧАЮЩИХСЯ.....	246
Г.Т. Шериева, Ж.И. Исаева, Ж.Н. Сулейменова ДИДАКТИЧЕСКИЕ ПРИНЦИПЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЯЗЫКОВО-ЛИНГВИСТИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ СТУДЕНТОВ.....	259
Д.А. Шрымбай, Э.Т. Адылбекова ПОВЫШЕНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ УЧИТЕЛЕЙ НА ОСНОВЕ ПРИМЕНЕНИЯ МАССОВОГО ОТКРЫТОГО ОНЛАЙН-КУРСА.....	270

ЭКОНОМИКА

А.А. Амангелды, А.К. Оразгалиева, Л.О. Абылкасимова, А.Б. Тлесова, Ж.Б. Кинашева ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТЬ ЭКОТУРИЗМА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	286
М. Баймаганбетова, С. Баймаганбетов, А. Исаев ЦЕНЫ НА НЕФТЬ И ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ: АНАЛИЗ НА ПРИМЕРЕ КАЗАХСТАНА.....	305
Г.И. Баймахамбетова, К.М. Камали, Э.С. Балапанова, М.Н. Нургабылов, М.Т. Багетова ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОДДЕРЖКИ МАЛОГО ИННОВАЦИОННОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	318
Э.С. Балапанова, Р.К. Арзикулова, А.Т. Исаева, Д.О. Оналтаев, К.Н. Тастанбекова ПРИВЛЕЧЕНИЕ ФИНАНСИРОВАНИЯ И ИНВЕСТИЦИЙ КАК ФАКТОР ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	335
Ж.К. Басшиева, Г.М. Мухамедиева, К.Ш. Сыздыкова, Ф.И. Бокижанова, Н.Х. Маулина ЦИФРОВАЯ ЭКОНОМИКА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	348
Г.Н. Бисембаева СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫМ ПРОИЗВОДСТВОМ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ (НА ПРИМЕРЕ КЫЗЫЛОРДИНСКОЙ ОБЛАСТИ).....	365
А.Ж. Бухарбаева, А.К. Оралбаева, Р.К. Айтманбетова ОЦЕНКА СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ И ПРОБЛЕМ РАЗВИТИЯ АГРАРНОГО ПРОИЗВОДСТВА И СБЫТА СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ ПРОДУКЦИИ В КАЗАХСТАНЕ.....	381
Л.М. Давиденко, С.К. Кунязова, М.А. Амирова, З.А. Арынова, Т.Я. Эрнazarов, А.К. Бакпаева РЕСУРСНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЭКОБРЕНДИНГА ПРОМЫШЛЕННЫХ КОМПАНИЙ (КАЗАХСТАНСКИЙ И ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ).....	398
З.О. Иманбаева, Ж.Б. Кенжин, С.М. Есенгалиева, К.У. Нурсапина, Р.А. Малаева, А.М. Оспанова ПУТИ РАЗВИТИЯ СОВРЕМЕННОГО МАРКЕТИНГА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	419
Л.А. Кудабеева, К.А. Абдыкулова, Д.А. Джунусова, Э.С. Балапанова, Г.А. Саймаганбетова ОСОБЕННОСТИ АУДИТА ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ АКТИВАМИ НАЦИОНАЛЬНЫХ КОМПАНИЙ.....	437
К.К. Мамутова, Б.К. Нурмаганбетова, Ш.А. Капанова, Г.Н. Аппакова, А.А. Махфудз ПРОБЛЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ КРЕДИТНЫМИ РИСКАМИ КОММЕРЧЕСКОГО БАНКА И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ.....	453
Г. Мауина, А. Жунусова, А. Жолмуханова, Б. Мустафаева, А. Кулмаганбетова ИНСТРУМЕНТЫ ГОРОДСКОГО МАРКЕТИНГА В СФЕРЕ ТУРИЗМА (НА ПРИМЕРЕ ГОРОДОВ АСТАНЫ И АЛМАТЫ).....	471
К.Е. Мендигалиев СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ СТРОИТЕЛЬНОЙ ОТРАСЛИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: ОПИСАТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ.....	484

Г.С. Мукина, Г.Е. Кайрлиева, А.Б. Тлесова, Ж.С. Карабаева, М.Т. Баймолдаева МЕТОДОЛОГИЯ ОЦЕНКИ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ПРОГРАММ РЕГИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ.....	495
А.А. Муталиева, М. Ускенов, М. Сапарбаев, А.Н. Исахметова. Б.Б. Оразова ФОРМИРОВАНИЕ ЭФФЕКТИВНЫХ ИННОВАЦИОННЫХ МОЛОКОПЕРЕРАБАТЫВАЮЩИХ КООПЕРАТИВОВ НА ОСНОВЕ КООПЕРАЦИИ ЛИЧНЫХ ПОДСОБНЫХ ХОЗЯЙСТВ В КАЗАХСТАНЕ.....	509
Д.А. Рахметова, А.А. Нурғалиева, С. Дырка, Г.Ы. Бекенова, Г.А. Оспанова НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ТУРИСТСКОЙ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	524
М.Б. Таскараева, Р.А. Алшанов, Ж.Т. Бекбергенова, Г.С. Еркулова, Г.М. Кадырова ДИВЕРСИФИКАЦИЯ РЕГИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ.....	542
Р.Ш. Тахтаева, М.Б. Молдажанов ВЛИЯНИЕ РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА НА ЭКОНОМИКУ СТРАНЫ: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ.....	556
С.М. Хасенова, Е.К. Кунязов, М.А. Амирова, Г.Е. Нурбаева, Д.С. Бекниязова СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОДДЕРЖКИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	570
У. Юсупов, Г. Тусибаева, А. Оспанова, Г. Бермухамедова, Н. Тагайбекова ВОЗМОЖНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВРМ В АНАЛИЗЕ И ОПТИМИЗАЦИИ БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ В СИСТЕМЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ.....	589

CONTENTS

PEDAGOGYR

Kh.K. Abdrakhmanova, K.B. Kudaibergenova READINESS OF SCHOOL TEACHERS TO TEACH NATURAL SCIENCE DISCIPLINES BY THE METHOD OF STEM EDUCATION.....	7
B.G. Abzhekenova, A.K. Meirbekov, E.T. Bekish, A.A. Kuralbayeva, E.A. Sardarova EXPERIMENTAL EVALUATION OF VOCABULARY DEVELOPMENT TOOLS IN THE ENGLISH CLASS.....	20
M.A. Baidautetova, K.T. Zhumagulov, R.Zh. Mrzabayeva THE ROLE OF MILITARY ORDERS IN THE DEVELOPMENT OF THE SECOND MEDIEVAL RENAISSANCE.....	34
Н. Балгабаева, С. Адиканова, А. Кадырова GAME TECHNOLOGIES ON INTERNET RESOURCES FOR TRAINING.....	46
D. Belessova, A. Ibashova, G. Shaimerdenova, S. Mombekova USING INTERACTIVE VIDEOS AND TASKS IN AN INFORMATION EDUCATION ENVIRONMENT.....	60
P.K. Yelubayeva, G.O. Berkinbayeva, G.K. Kulzhanbekova, A.Kh. Khamidova STATE OF MEDIA LITERACY EDUCATION IN LANGUAGE CLASSROOMS: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES.....	71
B. Yermakhanov, B. Mukhamedzhanov, A. Issayev, T. Daniyarov, M. Isayev ANALYSIS OF HEALTHY LIFESTYLE FORMATION OF HIGHER EDUCATION EDUCATORS (WHOQOL-BREF) KAZ) INDICATORS.....	88
A.Sh. Yermekbayeva THE ROLE OF IDIOMS IN THE SITUATION OF BUSINESS COMMUNICATION IN ENGLISH.....	103
S.B. Zaurova, A.E. Sagimbayeva, Zh.S. Mukataeva THE IMPORTANCE OF USING VIRTUAL LABORATORIES IN EDUCATION.....	114
S.N. Ibadulla, K.A. ZHumagulova, A.D. Maimatayeva, S.V. Sumatokhin THE USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF STEM EDUCATION.....	132
M.S. Issayev, T.A. Apendiyev, T.A. Daniyarov PROBLEMS OF USE OF INFORMATION-DIGITAL TECHNOLOGIES AND THE INTERNET NETWORK IN HISTORY TEACHING.....	146
G. Kochshanova, E. Abdykerimova, A. Turkmenbayev, B. Kulzhagarova, S. Sharmukhanbet CONDITIONS AND MECHANISMS OF USING THE GEOGEBRA PROGRAM WHEN TEACHING A STEREOOMETRY COURSE.....	161
A. Kydyrbekova, A. Karymsakova, S. Idrissov TECHNOLOGIES USED IN INCLUSIVE EDUCATION: COMPREHENSIVE ANALYSIS AND LITERATURE REVIEW.....	174
K.M. Mukhamediyeva, G. Sh. Nurgazinova, D.B. Abykenova, I.Sh. Abisheva, Zh.B. Kopeyev IMPLEMENTATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION THROUGH THE DEVELOPMENT OF STEM PROJECTS.....	190
A.K. Myngzhassar, Zh.M. Zhaxibayeva PEDAGOGICAL ASPECTS OF TEACHING USING DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE EDUCATION SYSTEM.....	205
A. Sagintayeva, P. Richardson, K. Pleasant COLLEGIAL GOVERNANCE: CASE STUDIES OF UNIVERSITIES IN KAZAKHSTAN AND THE USA.....	221
A.A. Seitalieva, N.T. Shyndaliev, Zh.B. Kopeyev, D.I. Kabenov, K.R. Kusmanov THE STATE OF TEACHER TRAINING IN THE CONDITIONS OF DUAL TRAINING.....	234

N. Tokzhigitova, G. Jarassova, N. Ospanova, A. Tokzhigitova, S. Baizhumanov THE USE OF STEALTH ASSESSMENTS IN THE PREPARATION OF IT COMPETENT STUDENTS.....	246
G.T. Sheriyeva, Zh.I. Issayeva, Zh.N.Suleimenova DIDACTIC PRINCIPLES OF FORMATION OF LINGUISTIC COMPETENCE OF STUDENTS.....	259
D. Shrymbay, E. Adylbekova IMPROVING THE PROFESSIONAL TRAINING OF TEACHERS BASED ON THE USE OF A MASSIVE OPEN ONLINE COURSE.....	270

EKONOMICS

A.A. Amangeldi, A. Orazgaliyeva, L.O. Abylkassimova, A.B. Tlessova, Z.B. Kinasheva ATTRACTIVENESS OF ECOTOURISM IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	286
M. Baimaganbetova, S. Baimaganbetov, A. Issayev OIL PRICES AND ECONOMIC GROWTH: CASE OF KAZAKHSTAN.....	305
G.I. Baymakhambetova, K.M. Kamali, E.S. Balapanova, M.N. Nurgabylov, M. Bayetova ECONOMIC MECHANISMS OF STATE SUPPORT OF SMALL INNOVATIVE ENTREPRENEURSHIP IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	318
E.S. Balapanova, R.K. Arzikulova, A.T. Issaeva, D.O. Onaltayev, K.N. Tastanbekova ATTRACTION OF FINANCING AND INVESTMENTS AS A FACTOR OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE ENERGY SYSTEM OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	335
Zh. Bashieva, G. Mukhamediyeva, K. Syzdykova, F. Bokishanova, N. Maulina DIGITAL ECONOMY IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	348
G.N. Bisembayeva IMPROVEMENT OF STATE MANAGEMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTION IN THE DIGITAL ECONOMY (ON THE EXAMPLE OF THE KYZYLORDA REGION).....	365
A.Z. Bukharbayeva, A.K. Oralbayeva, R.K. Aitmanbetova ASSESSMENT OF THE CURRENT STATE AND PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTION AND MARKETING OF AGRICULTURAL PRODUCTS IN KAZAKHSTAN.....	381
L.M. Davidenko, S.K. Kunyazova, M.A. Amirova, Z.A. Arynova, T.Ya. Ernazarov, A.K. Bakpayeva RESOURCE SUPPORT OF ECO-BRANDING OF INDUSTRIAL COMPANIES (KAZAKHSTAN AND FOREIGN EXPERIENCE).....	398
Z.O. Imanbayeva, Zh.B. Kenzhin, S. Yessengaliyeva, K. Nursapina, R. Malayeva, A. Ospanova WAYS TO DEVELOP MODERN MARKETING IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	419
L. Kudabayeva, K. Abdykulova, D. Junussova, E. Balapanova, N. Maulina FEATURES OF THE AUDIT OF THE EFFECTIVENESS OF ASSET MANAGEMENT OF NATIONAL COMPANIES.....	437
K. Mamutova, B. Nurmaganbetova, Sh. Kapanova, G. Appakova, A.A. Mahfudz COMMERCIAL BANK CREDIT RISK MANAGEMENT ISSUES AND WAYS TO SOLVE THEM.....	453
G. Mauina, A. Zhunusova, A. Zholmukhanova, B. Mustafayeva, A. Kulmaganbetova INSTRUMENTS OF URBAN MARKETING IN THE SPHERE OF TOURISM (ON THE EXAMPLE OF ASTANA AND ALMATY CITIES).....	471
K.Y. Mendigaliyev THE CURRENT STATE OF THE CONSTRUCTION INDUSTRY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN: DESCRIPTIVE ANALYSIS.....	484
G. Mukina, G. Kairliyeva, A. Tlessova, Zh. Karabayeva, M. Baimoldaeva METHODOLOGY FOR EVALUATION OF STATE REGIONAL DEVELOPMENT PROGRAMS.....	495

A. Mutaliyeva, M. Uskenov, M. Saparbayev, A. Issakhmetova, B. Orazova FORMATION OF EFFECTIVE INNOVATIVE DAIRY PROCESSING COOPERATIVES BASED ON THE COOPERATION OF PRIVATE SUBSIDIARY FARMS IN KAZAKHSTAN.....	509
D. Rakhmetova, A.A. Nurgaliyeva, Dyrka Stefan, G. Bekenova, G.A. Ospanova DIRECTION OF TOURIST ENTREPRENEURIAL DEVELOPMENT IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	524
M. Taskarayeva, R. Alshanov, Zh. Bekbergenova, G. Yerkulova, G. Kadyrova DIVERSIFICATION OF THE REGIONAL ECONOMY.....	542
R. Takhtayeva, M. Moldazhanov INFLUENCE OF TOURISM DEVELOPMENT ON THE COUNTRY'S ECONOMY: PROBLEMS AND PROSPECTS.....	556
S.M. Khassenova, E.K. Kunyazov, M.A. Amirova, G.E. Nurbayeva, D. Bekniyazova IMPROVING THE SYSTEM OF STATE SUPPORT FOR ENTREPRENEURSHIP IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	570
U. Yussupov, G. Tussibayeva, A. Ospanova, G. Bermukhamedova, N. Tagaibekova THE ABILITY TO USE BPM IN THE ANALYSIS AND OPTIMIZATION OF BUSINESS PROCESSES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM.....	589

Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

[www: nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz)

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Подписано в печать 30.10.2023.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

38,5 п.л. Тираж 300. Заказ 5.

РОО «Национальная академия наук РК»
050010, Алматы, ул. Шевченко, 28, т. 272-13-19